ECLI:LV:RIRT:2021:0408.C33431620.3.S

Lietas Nr.C33431620
Lietas arhīva Nr.C-1315-21/8

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jūrmalā 2021.gada 8.aprīlī

Rīgas rajona tiesa
tiesnese Kristiāna Grosfogele,
tiesas sēdes sekretāre Kristiāna Voliņeca,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu ārvalsts komersanta PlusPlus Baltic OÜ filiāles Latvijā prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] Ārvalsts komersanta PlusPlus Baltic OÜ filiāle Latvijā 2020.gada 29.jūlijā cēla tiesā prasību pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Prasība pamatota ar šādiem apstākļiem.

[1.1] Izmantojot distances saziņas līdzekli – internetbankas pakalpojumus, starp AS "Swedbank" un /pers. A/ 2016.gada 17.maijā noslēgts Patēriņa kredīta līgums Nr.16-021664-PT, saskaņā ar kuru atbildētājam piešķirts patēriņa kredīts 4500 *euro* apmērā, ar atmaksas termiņu līdz 2020.gada 10.oktobrim.

[1.2] Noslēdzot līgumu, puses vienojās par aizdevuma procentu likmi 15% gadā, kā arī par nokavējuma procentu un līgumsoda apmēru – 0,1% dienā.

Maksājumi aizdevuma atmaksai bija jāveic katra mēneša 10.datumā.

[1.3] Ņemot vērā, ka atbildētājs no 2017.gada 15.augusta pieļāva maksājumu kavējumus, AS "Swedbank" 2017.gada 24.oktobrī no līguma vienpusēji atkāpās.

[1.4] Atbildētājam 2018.gada 28.novembrī paziņots, ka AS "Swedbank" savas no līguma izrietošās prasījuma tiesības, tajā skaitā visus blakus prasījumus pret atbildētāju cedējusi prasītājai. Vienlaicīgi paziņojumā izteikts aicinājums nokārtot saistības labprātīgi, taču, neskatoties uz to, parāda samaksa nav veikta.

[1.5] Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1589.pantu, 1652.panta 3.punktu, 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1757.pantu, 1759.panta 1.punktu, 1765.panta pirmo daļu, 1805., 1934. un 1943.pantu, prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja neatmaksāto pamatsummu 3501,16 *euro*, procentus par aizdevuma izmantošanu 139,49 *euro* par laiku no 2016.gada 17.maija līdz 2017.gada 24.oktobrim, nokavējuma procentus par pamatsummas atmaksas kavējumu 350,12 *euro* par laiku no 2016.gada 17.maija līdz 2018.gada 18.septembrim, likumiskos nokavējuma procentus 335,54 *euro* par laiku no 2018.gada 19.septembra līdz 2020.gada 24.aprīlim un visus tiesāšanās izdevumus.

Tāpat prasības pieteikumā lūgts atzīt prasītājai tiesības saņemt likumiskos sešus procentus gadā no nesamaksātās parāda pamatsummas par laiku līdz sprieduma izpildei.

[2] Atbildētāja rakstveida paskaidrojums par celto prasību tiesā nav saņemts.

[3] Lietas dalībnieki uz tiesas sēdi nav ieradušies.

Tiesā 2021.gada 22.februārī saņemts ārvalsts komersanta PlusPlus Baltic OÜ filiāles Latvijā iesniegums, kurā prasītāja uztur prasību pilnā apmērā un lūdz skatīt lietu bez tās pārstāvja klātbūtnes.

Ņemot vērā, ka prasības pieteikumā norādītajā dzīvesvietā atbildētājs nav sastopams un viņam nav deklarētas dzīvesvietas, uzaicinājums ierasties uz tiesas sēdi publicēts oficiālā izdevuma "Latvijas Vēstnesis" /datums/laidienā Nr./numurs/ taču uz sludinājumu atbildētājs nav atsaucies, atlikt lietas izskatīšanu vai izskatīt lietu bez viņa klātbūtnes nav lūdzis. No uzaicinājuma publicēšanas dienas ir pagājis vairāk kā viens mēnesis, kas saskaņā ar Civilprocesa likuma 59.panta ceturto daļu ir priekšnoteikums lietas izskatīšanai bez atbildētāja piedalīšanās.

Nekonstatējot Civilprocesa likuma 209. un 210.pantā norādītos pamatus lietas izskatīšanas atlikšanai, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu, tiesa atzīst par iespējamu izskatīt lietu bez pušu klātbūtnes tiesas sēdē.

Motīvu daļa

[4] Pārbaudījusi lietas materiālus un novērtējusi lietā iesniegtos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma daļēji turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

[4.1] Saskaņā ar Civillikuma 1402.pantu saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Lietā konstatēts, ka /pers. A/ līgumsaistības uzņēmies, noslēdzot 2016.gada 17.maijā ar AS "Swedbank" Patēriņa kredīta līgumu Nr.16-021664-PT.

Līgumā puses vienojušās par aizdevuma piešķiršanu atbildētājam 4500 *euro* apmērā mehāniskā transportlīdzekļa iegādei un aizņēmēja īpašuma tiesību uz transportlīdzekli reģistrēšanai, nosakot aizdevuma atmaksas termiņu 2020.gada 10.oktobrī.

Atbilstoši līguma 2.1., 3.1., 4.1., un 4.6.apakšpunktam aizdevējs izsniedz aizdevumu, ieskaitot to aizņēmēja kontā. Aizdevums atmaksājams saskaņā ar līguma noteikumiem un grafiku, un aizņēmējam ir pienākums maksāt aizdevējam procentus no aizdevuma par visu tā faktisko izmantošanas

laiku, kā arī maksāt nokavējuma procentus no savlaicīgi neatmaksātā aizdevuma par nokavējuma laiku.

Līguma 6.1.apakšpunktā noteikts, ka līgumā noteikto maksājumu samaksa notiek, aizdevējam norakstot attiecīgu naudas summu no aizņēmēja konta. Aizņēmējam ir jānodrošina kontā nepieciešamo naudas līdzekļu apmērs saskaņā ar grafiku ikmēneša aizdevuma atmaksas un procentu maksājuma datumā.

Saskaņā ar līguma pamatnoteikumiem aizdevuma atmaksa atbildētājam bija jāveic katra mēneša 10.datumā, aizdevumam piemērota lietošanas procentu likme 15% gadā un nokavējuma procentu likme – 0,1% dienā.

[4.2] Atbilstoši Civillikuma 1537.pantam, ja līgumu slēdz starp klātneesošiem, tad tas uzskatāms par noslēgtu no tā brīža, kad priekšlikuma piedāvātāju ir sasniegusi priekšlikuma saņēmēja beznosacījuma piekrišana.

Tiesa secina, ka Patēriņa kredīta līgums Nr.16-021664-PT noslēgts pusēm klātneesot, līdz ar to tas uzskatāms par distances līgumu.

Minēto apliecina līgumā fiksētās ziņas, proti, ka atbildētājs līgumu parakstījis AS "Swedbank" internetbankā, tajā skaitā iepazīstoties ar Eiropas patēriņa kredīta standartinformāciju. Turklāt prasības pieteikumam pievienotais AS "Swedbank" (iepriekš – AS "Hansabanka") 2008.gada 27.janvāra Attālināto bankas pakalpojumu līgums apstiprina, ka atbildētājam piešķirtas tiesības izmantot attālinātos bankas pakalpojumus, tostarp internetbanku, un uz viņa vārda atvērts konts internetbankā Nr./konta numurs/.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst par pierādītu, ka Patēriņa kredīta līgums Nr.16-021664-PT noslēgts un stājies spēkā distancē 2016.gada 17.maijā.

[4.3] Civillikuma 1587.pantā noteikts, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto [..].

Atbilstoši Civillikuma 1934.pantam ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Tā kā aizdevuma līgums ir reāllīgums, līguma noslēgšanas obligāta sastāvdaļa ir naudas vai lietas nodošana (*sk. Civillikuma komentāri. Saistību tiesības (1401.–2400. p.). Sagatavoja autoru kolektīvs prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā, 382 lpp.*).

Kā norādīts prasības pieteikumā, AS "Swedbank" ar līgumu uzņemtās saistības ir izpildījusi, piešķirot atbildētājam pielīgto summu. Minēto apstiprina lietā iesniegtā konta informācija par aizdevuma summas 4500 *euro* ieskaitīšanu 2016.gada 17.maijā atbildētāja internetbankas kontā Nr./konta numurs/.

Turpretī atbildētājs no līguma izrietošās saistības pienācīgi nav pildījis.

No lietā iesniegtā AS "Swedbank" kredīta izraksta redzams, ka pirmais maksājums aizdevuma atmaksai atbildētājam bija jāveic 2016.gada 10.jūnijā. Pirmie četri maksājumi veikti saskaņā ar līgumā iekļauto aizdevuma atmaksas grafiku, taču, sākot no 2016.gada oktobra, periodiski pieļauti maksājumi kavējumi. Pēdējais maksājums pamatsummas atmaksai veikts 2017.gada 18.jūlijā 69,69 *euro* apmērā.

[4.4] Civillikuma 1589.pantā noteikts, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Patēriņa kredīta līguma 7.4.1.apakšpunktā pielīgtas aizdevēja tiesības vienpusēji atkāpties no līguma un pieprasīt saistību izpildi pirms termiņa, ja aizņēmējs ilgāk par 60 kalendārām dienām vai biežāk kā trīs reizes gada laikā, katru reizi ilgāk par 30 (trīsdesmit) kalendārām dienām, nokavē grafikā noteikto aizdevuma atmaksas vai procentu samaksas termiņu.

Tādējādi, ņemot vērā pieļautos maksājumu kavējumus, AS "Swedbank" 2017.gada 24.oktobrī vienpusēji atkāpusies no līguma, par to rakstveidā informējot atbildētāju un vienlaikus lūdzot nekavējoties atmaksāt visu parādu, kā arī norādot, ka gadījumā, ja samaksa netiks veikta līdz 2017.gada 1.novembrim, parāds tiks piedzīts piespiedu kārtā.

Tāpat atbildētājs aicināts vērsties tuvākajā AS "Swedbank" filiālē gadījumā, ja visas summas atmaksa nav iespējama.

Neskatoties uz minēto, parāda samaksa nav veikta. No AS "Swedbank" izziņas Nr.B01.01-16.1/AKPN-343 izriet, ka 2019.gada 18.janvārī atbildētāja neatmaksātā aizdevuma pamatsumma ir 3501,16 *euro*.

[4.5] Lietas materiāli apstiprina, ka starp AS "Swedbank" un ārvalsts komersanta PlusPlus Baltic OÜ filiāli Latvijā 2018.gada 21.novembrī noslēgts Cesijas līgums Nr.PLUS-04, ar kuru prasītājai nodotas no 2016.gada 17.maija Patēriņa kredīta līguma izrietošās prasījuma tiesības pret atbildētāju.

Noslēdzot Cesijas līgumu, puses vienojušās, ka prasījumi tiek cedēti arī attiecībā uz visām iespējamām galvenajām un blakus saistībām, kā arī blakus prasījumiem, tai skaitā līgumsodiem, pielīgtiem un likumiskiem procentiem, trešo personu galvojumiem.

Civillikuma 1793.panta 3.punktā noteikts, ka prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek pēc tiesiska darījuma, vienalga, vai kreditors to noslēdzis uz likumiska pienākuma pamata, vai labprātīgi.

Saskaņā ar Civillikuma 1805.pantu cesionārs var no cesijas brīža darboties ar kreditora tiesībām un uz šā pamata rīkoties ar prasījumu, cedēt to savukārt citam un izlietot to pret parādnieku.

Savukārt atbilstoši Civillikuma 1806.panta pirmajai daļai cesionārs gan neiegūst ar cesiju vairāk un lielākas tiesības, nekā bijušas cedentam, bet pats prasījums pāriet uz viņu ar visām pie tā piederīgām un cesijas brīdī jau pastāvošām tiesībām, pat arī tad, ja tās būtu pamatotas uz personīgu labvēlību pret cedentu, ciktāl par tām nav tieši noteikts izņēmums no šā noteikuma.

Tādējādi tiesa atzīst, ka uz 2018.gada 21.novembra Cesijas līguma Nr.PLUS-04 pamata prasītāja ieguvusi prasījuma tiesības pret atbildētāju.

[4.6] Atbilstoši Civilprocesa likuma 93.panta pirmajai daļai katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Savukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 96.panta piekto daļu pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Atbildētājs nav īstenojis savas procesuālās tiesības un atbilstoši Civillikuma 1838.panta prasībām nav iesniedzis maksājumu veikšanu apliecinošus dokumentus vai izteicis cita rakstura iebildumus, līdz ar to tiesai nav pamata apšaubīt prasītājas iesniegtos pierādījumus celtās prasības pamatotībai.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka prasība daļā par neatmaksātās aizdevuma pamatsummas 3501,16 *euro* piedziņu ir apmierināma, jo lietā iesniegtie rakstveida pierādījumi apstiprina, ka savas no Patēriņa kredīta līguma Nr.16-021664-PT izrietošās saistības atbildētājs pilnā apmērā nav izpildījis.

[4.7] Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja aizdevuma lietošanas procentus 139,49 *euro* par laiku no 2016.gada 17.maija līdz 2017.gada 24.oktobrim.

Civillikuma 1753.pantā noteikts, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Atbilstoši Civillikuma 1764.pantam visādos mantiskos darījumos un aktos, kas nodibina pienākumu maksāt procentus, atļauts nolīgt procentus, kuru apmēru var noteikt līdzēji, savstarpēji vienojoties.

Lietā konstatēts, ka, noslēdzot vienošanos, atbildētājs apņēmies maksāt procentus par aizdevuma lietošanu pēc likmes 15% gadā no neatmaksātās aizdevuma summas.

Ņemot vērā lietā konstatēto apstākli, ka aizdevuma pamatsummas pilnīga atmaksa nav veikta, kā arī to, ka atbildētājs līguma nosacījumiem par procentu apmēru ir piekritis, tiesa atzīst par pierādītu atbildētāja pienākumu maksāt aizdevuma lietošanas procentus prasītājas norādītajā apmērā. Vienlaikus no lietā iesniegtā kredīta izraksta tiesa secina, ka procenti piedzenami nevis par laiku no līguma noslēgšanas dienas, bet gan par laiku no 2017.gada 19.jūlija līdz 2017.gada 24.oktobrim.

[4.8] Prasītāja aprēķinājusi atbildētājam arī līgumiskos nokavējuma procentus par pamatsummas atmaksas kavējumu 350,12 *euro* apmērā par periodu no 2016.gada 17.maija līdz 2018.gada 18.septembrim.

Kaut arī līguma noteikumi paredz aizdevēja tiesības aprēķināt aizņēmējam nokavējuma procentus pamatsummas maksājumu kavējuma gadījumā, no kredīta izraksta tiesa secina, ka 2017.gada 24.oktobrī atbildētājam aprēķināto pielīgto nokavējuma procentu apmērs bija 8,19 *euro*. Neskatoties uz to, arī pēc AS "Swedbank" atkāpšanās no līguma atbildētājam aprēķināti līgumiskie nokavējuma procenti gan 2018.gada 8.augustā, gan 2018.gada 18.septembrī – kopā par summu 341,93 *euro*.

Minētajā jautājumā ir izveidojusies stabila judikatūra, kas noteic, ka ar atkāpšanos no līguma pušu pienākumi un tiesības būtiski mainās, proti, aizņēmējam tiek anulēti viņam labvēlīgi aizdevuma noteikumi, kas savukārt nozīmē to, ka viņam atlikusī aizdevuma summa jāatmaksā salīdzinoši īsā laika posmā. Vienlaikus tas nozīmē arī to, ka vairs nav piemērojama pielīgtā aizdevuma procentu likme un nevar tikt piemērots līgumsods vai nokavējuma procenti [..]. Protams, nav iemesla uzskatīt, ka parādnieks būtu pilnīgi atbrīvojams no uzņemto saistību izpildes nokavējuma nelabvēlīgajām sekām, jo šādā gadījumā kreditoram ir tiesības saņemt likumiskos nokavējuma procentus (*sk. Senāta 2015.gada 20.februāra sprieduma lietā Nr.SKC-19/2015 10.2.apakšpunktu*).

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma daļā par līgumisko nokavējuma procentu 8,19 *euro* piedziņu, kas atbilstoši kredīta izrakstam veidojušies laikā no 2017.gada 16.augusta līdz 2017.gada 24.oktobrim.

Daļā par līgumisko nokavējuma procentu piedziņu 341,93 *euro* apmērā prasība ir noraidāma, jo pēc AS "Swedbank" vienpusējas atkāpšanās no līguma atbildētājam varēja tikt aprēķināti vienīgi likumiskie nokavējuma procenti, kas konkrētajā gadījumā nav darīts.

[4.9] Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja likumiskos nokavējuma procentus 335,54 *euro*, kas aprēķināti par laiku no 2018.gada 19.septembra līdz 2020.gada 24.aprīlim.

Civillikuma 1759.panta 1.punktā noteikts, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

Savukārt Civillikuma 1765.panta pirmajā daļā noteikts, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Ņemot vērā, ka lietā ir pierādīta saistību neizpilde, atbildētājam savlaicīgi neveicot Patēriņa kredīta līgumā pielīgtos maksājumus un arī pēc aizdevēja atkāpšanās no līguma neveicot aizdevuma atmaksu, tiesa atzīst, ka prasība daļā par likumisko nokavējuma procentu piedziņu prasītājas norādītajā apmērā ir apmierināma.

[4.10] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu sprieduma rezolutīvajā daļā norādāmas prasītājas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos sešus procentus gadā no nesamaksātās pamatparāda summas, ņemot vērā Civillikuma 1763.panta nosacījumus, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

[5] Civilprocesa likuma 41.panta pirmajā daļā noteikts, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Pamatojoties uz minēto, no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram 382 *euro*, ko veido valsts nodeva 375,48 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 6,52 *euro*, tajā skaitā izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu, un ar sludinājuma publicēšanu oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" saistītie izdevumi.

[6] Ievērojot Civilprocesa likuma 204.[1] panta nosacījumus, tiesa atzīst par pamatotu noteikt, ka spriedums atbildētājai labprātīgi izpildāms 10 dienu laikā no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.panta pirmo daļu, 8.panta pirmo daļu, 92.-97.pantu, 187.panta otro daļu, 189.-193.pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu ārvalsts komersanta „PlusPlus Baltic" OÜ filiālei Latvijā, reģistrācijas numurs 40103595574, neatmaksāto aizdevuma pamatsummu 3501,16 *euro*, aizdevuma lietošanas procentus 139,49 *euro* par laiku no 2017.gada 19.jūlija līdz 2017.gada 24.oktobrim, līgumiskos nokavējuma procentus 8,19 *euro* par laiku no 2017.gada 16.augusta līdz 2017.gada 24.oktobrim, likumiskos nokavējuma procentus 335,54 *euro* par laiku no 2018.gada 19.septembra līdz 2020.gada 24.aprīlim un tiesas izdevumus 382 *euro*, kopā piedzenot 4366,38 *euro* (četri tūkstoši trīs simti sešdesmit seši *euro*, 38 centi).

Atzīt ārvalsts komersanta „PlusPlus Baltic" OÜ filiāles Latvijā, reģistrācijas numurs 40103595574, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, likumiskos sešus procentus gadā no pamatparāda summas 3501,16 *euro*, ņemot vērā nosacījumu, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatparāda lielumu.

Noraidīt prasību daļā par līgumisko nokavējuma procentu 341,93 *euro* apmērā piedziņu.

Noteikt, ka tiesas spriedums izpildāms labprātīgi 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Samaksa ārvalsts komersanta „PlusPlus Baltic" OÜ filiālei Latvijā, reģistrācijas numurs 40103595574, veicama AS „Swedbank" kontā Nr.LV76HABA0551041569842.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Tiesnese K.Grosfogele